

Deze uitwerking van het Rijk in de vorm van een aangepast wettelijk kader waar veehouderijen en de sector als geheel mee te maken krijgen vormt als zodanig geen onderdeel van afwegingen in het kader van het Gelders Plussenbeleid. .

2 Aanleiding

In vervolg op de bespreking van het pre-concept Plussenbeleid in Uw Staten op 28 juni 2016 ontvangt u hier deze vervolgbrief.

In de aangenomen motie M26 verzoekt u aan ons College om 'het Plussenbeleid zodanig vorm te geven dat bestaande mogelijkheden binnen de vigerende bestemmingsplannen niet worden aangetast'. Wij hebben toegezegd dit in overleg met een aantal gemeenten vorm te geven. Via deze Statenbrief wordt u geïnformeerd over de uitkomst van dit overleg wat wij in het ontwerp-actualisatieplan van de Omgevingsvisie en -verordening hebben verwerkt.

Daarnaast informeren wij u over de resultaten van het (vervolg) onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) van 7 juli jl.

3 Bestaand beleid c.q. kader

In het pre-concept Plussenbeleid dat is vastgesteld door GS op 31 mei 2016 en waarover u aanvullend bent geïnformeerd op 14 en 28 juni (PS2016-416) zitten twee componenten.

- a. De *inhoud* van de concept-actualisatie van de *Omgevingsvisie en -verordening*. Het betreft kaders en spelregels voor het Plussenbeleid. Aan de gemeenten wordt gevraagd om de aanvullende voorwaarden van het Plussenbeleid in haar ruimtelijk beleid mee te nemen. Deze aanvullende voorwaarden betreffen: het voeren van een dialoog met de omgeving en het maken van afspraken over aanvullende investeringen in ruimtelijke kwaliteit, milieu en dierenwelzijn die vanuit een goede ruimtelijke ordening nodig zijn.
- b. De regels *wanneer* het beleid van toepassing wordt: opgenomen in de *overgangsbepalingen en toelichting* daarop in de Omgevingsverordening. Dit geeft aan wanneer het beleid in werking treedt.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

Gesprek gemeenten

In het gesprek met een aantal gemeenten uit de FoodValley en Achterhoek geven zij aan dat het beleid van de gemeenten in actuele bestemmingsplannen dicht tegen het Plussenbeleid aan ligt. Gemeenten in Gelderland beschikken overwegend over actuele bestemmingsplannen. Dit geldt ook voor de gemeenten in FoodValley, waar de verwachte schaalvergroting in de niet-grondgebonden intensieve veehouderij het meest zal plaatsvinden. In deze actuele bestemmingsplannen zijn de daar aanwezige bedrijven door een bouwperceel begrensd en zijn grenzen en voorwaarden gesteld aan eventuele groei. Dat geldt ook voor veel gemeenten in de andere regio's zoals de Achterhoek. De eventuele uitbreidingen van bedrijven worden mogelijk gemaakt met afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden die zijn gebonden aan een maximum van bijvoorbeeld 1 tot ten hoogste 1,5 hectare, of 30% van de omvang in 2005 (in voormalig reconstructie-verwevingsgebied in FoodValley). Deze begrensde groei is voor actuele bestemmingsplannen in de Food Valley grondig beoordeeld in de bijbehorende m.e.r.-rapportages. Die uitbreiding van een bedrijf kan daar dan ook alleen plaatsvinden wanneer voldaan is aan in het bestemmingsplan omschreven zorgvuldigheidseisen. Voorwaarden hiervoor zijn bijvoorbeeld een zorgvuldige landschappelijke inpassing, geen significante aantasting van ecologische waarden, geen onevenredige aantasting van de milieusituatie, aantoonbare noodzaak in het kader van een doelmatige en/of duurzame bedrijfsvoering en saldering van groeiruimte met krimp elders.

Overgangsrecht i.r.t. in werking treding

Gemeenten, die in actuele bestemmingsplannen al stappen hebben gezet die leiden tot verduurzaming van de intensieve veehouderij en begrenzing van de groei, willen wij een redelijke termijn geven om hun bestemmingsplannen inclusief de daarin opgenomen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden en uitwerkingsplichten in overeenstemming te brengen met het Plussenbeleid. Daarom sluiten wij aan bij de in de Wet ruimtelijke ordening gegeven termijn van tien jaar, waarbinnen een bestemmingsplan in ieder geval geactualiseerd dient te zijn. Dit geeft gemeenten ruimte om op een moment dat actualisatie aan de orde is het bestemmingsplan aan te passen aan het Plussenbeleid zonder dat dit op korte termijn extra arbeidscapaciteit kost. De oudere bestemmingsplannen zullen eerder - binnen de termijn van twee jaar – moeten worden herzien waardoor deze sneller in lijn worden gebracht met het Plussenbeleid. Met deze set aan maatregelen blijven de bestaande mogelijkheden in vigerende bestemmingsplannen in stand en zullen de aanvullende voorwaarden van het Plussenbeleid in werking kunnen treden binnen de genoemde termijnen. Hiermee geven wij invulling aan motie M26.

Volksgezondheid i.r.t. onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' (VGO)

Op 7 juli 2016 zijn de resultaten van het vervolgonderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gepresenteerd (bit.ly/onderzoekVGO). Dit onderzoek komt tegemoet aan de vraag om meer duidelijkheid over de relatie tussen volksgezondheid en veehouderij. Het onderzoek VGO geeft een genuanceerd beeld. Enerzijds zijn bij omwonenden in de nabijheid van veehouderij minder aandoeningen op het gebied van astma en allergie geconstateerd. Anderzijds zijn omwonenden minder gezond als het gaat om longfuncties en longontsteking. Volgens het rapport liggen aanknopingspunten in bedrijfsvoering zelf, vooral emissiebeperking door stalmaatregelen. Dat sluit aan bij ons Plussenbeleid.

Verbeteringen voor de volksgezondheid worden in de praktijk l via fysieke maatregelen voor milieu, dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit – de plus-sporen in het Plussenbeleid - gerealiseerd. Zo dragen plussen op het gebied van geur, fijn stof en NOx ook bij aan volksgezondheid. Maatregelen voor de verbetering van dierwelzijn doen dit ook. Immers: een verkleining van de kans op het ontstaan en verspreiding van dierziekten verkleint de kans op effecten op volksgezondheid. Dit doet recht aan het gedachtengoed van de komende Omgevingswet, zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving.

Het Rijk heeft een beleidsreactie (<http://ow.ly/Hn563021BVX>) gegeven op het VGO-rapport. Eind 2016 wordt een vervolgrapport op het VGO verwacht met nadere uitwerkingen in opdracht van het Rijk. Dit vervolgrapport en een mogelijke aanpassing van wetgeving geven op termijn naar verwachting meer duidelijkheid over wat er nodig en wettelijk verplicht is. Aanvullende wettelijke verplichtingen vormen geen onderdeel van afwegingen in het kader van het Gelders Plussenbeleid. Dit geldt eveneens voor het door het Rijk aangekondigde Plan van Aanpak voor de pluimveehouderij en het wetsvoorstel dieraantallen. We zullen u op de hoogte houden van de ontwikkelingen rondom de maatregelen van het Rijk en onze mogelijke rol daarin.

5 Financiële consequenties

N.v.t.

6 Proces en evaluatie

Wij verzoeken u deze Statenbrief voor kennis geving aan te nemen.

Het Plussenbeleid loopt mee in de integrale actualisatie van de Omgevingsvisie- en verordening dit najaar. Het ontwerp-beleid gaat vanaf medio augustus tot en met eind september 2016 ter visie. Ons college kijkt belangstellend uit naar zienswijzen. Wij zullen uw Staten naar verwachting in november 2016 hierover informeren. Met de verwerking van de zienswijzen wordt het Plussenbeleid definitief door ons college aan uw Staten voorgelegd.

Arnhem, 12 juli 2016 - zaaknummer 2015-016456

Gedeputeerde Staten van Gelderland

J. Markink - plv. Commissaris van de Koning

M.M. Rajkowski - plv. secretaris

Bijlagen:

- ☐ Ontwerpbesluit
- ☐ Begrotingswijziging
- ☐ Notitie
- ☒ 2 bijlagen

BIJLAGE

Voor een goed overzicht hebben wij in tabel 1 aangegeven hoe het reguliere Gelderse overgangsrecht zich verhoudt tot het voorgestelde overgangsrecht. Tabel 1 bevat vier kolommen:

1. In de eerste kolom: welke soorten 'rechten' zijn te onderscheiden rond de doorwerking in bestemmingsplannen van de Omgevingsverordening;
2. in de tweede kolom: het reguliere Gelderse overgangsrecht bij doorwerking in bestemmingsplannen;
3. in de derde kolom: het in het Pre-concept voorgestelde overgangsrecht.
4. In de vierde kolom: het nu voorgestelde overgangsrecht

TABEL 1

Soorten bestaande 'rechten'	1 Regulier Gld Overgangsrecht in Omgevings- verordening	2 Pre-concept Plussenbeleid GS d.d. 31 mei	3 Vervolgbrief GS d.d. 12 juli
a) Vergunde bestemmingen / bouwrechten	Worden gerespecteerd.	Worden gerespecteerd.	Worden gerespecteerd.
b) <i>Niet benutte planologische uitbreidingsruimte</i> in vigerend bestemmingsplan	Blijven altijd geldig	Maximaal 2 jaar. Daarna uitbreiden conform voorwaarden Plussenbeleid.	Bij 't 1 ^e natuurlijke moment van herziening en max. binnen 10 jaar bestemmingsplan in lijn brengen met Plussenbeleid. Voor een plan ouder dan 10 jaar geldt periode van 2 jaar. (coulance m.b.t. plannen die nu al in procedure zijn)

c) <i>Niet benutte planologische uitbreidingsruimte volgens wijzigings-bevoegdheden B&W in vigerend plan</i> Ruimte die nog <u>niet</u> in het bestemmingsplan als bestemming is uitgewerkt maar B&W mogen / kunnen het van Raad nog invullen	Blijven altijd geldig	Maximaal 2 jaar. Daarna uitbreiden conform voorwaarden Plussenbeleid. <i>Is in voorliggende statenbrieven al voorgesteld</i>	Bij 't 1^e natuurlijke moment van herziening en max. binnen 10 jaar bestemmingsplan in lijn brengen met Plussenbeleid. Voor een plan ouder dan 10 jaar geldt periode van 2 jaar. (coulance m.b.t. plannen die nu al in procedure zijn)
d) Wens tot uitbreiden op een perceel dat nog <u>niet</u> is uitgewerkt in een vigerend bestemmingsplan of waarvoor een aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk is.	Geen rechten; Omgevingsverordening werkt hierop onmiddellijk door na vaststelling van het Plussenbeleid door uw Staten.		

BIJLAGE 2 De ontwerp-tekst van de Omgevingsverordening betreffende het overgangsrecht

artikel 8.2.3 Afwijking (Plussenbeleid)

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 8.2.1 en 8.2.2 is het tijdstip waarop een bestemmingsplan, inclusief de daarin opgenomen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden en uitwerkingsplichten, in ieder geval in overeenstemming met de artikelen 2.5.4.1 tot en met 2.5.4.3 moet zijn vastgesteld, bij de eerstvolgende integrale dan wel partiële herziening, doch maximaal tien jaar na inwerkingtreding van deze verordening.
2. In afwijking van lid 1 dient een bestemmingsplan dat meer dan tien jaar voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening is vastgesteld, binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming te zijn met de artikelen 2.5.4.1 tot en met 2.5.4.3.
3. Het bepaalde in de artikelen 2.5.4.1 tot en met 2.5.4.3 is niet van toepassing op uitbreidingsmogelijkheden die zijn opgenomen in een bestemmingsplan dat voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening als ontwerp ter inzage heeft gelegen voor zover daartegen door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend, met dien verstande dat ook voor deze plannen geldt dat zij uiterlijk bij de eerstvolgende (integrale dan wel partiële) herziening, doch maximaal 10 jaar na inwerkingtreding van deze verordening moeten worden vastgesteld in overeenstemming met de artikelen 2.5.4.1 tot en met 2.5.4.3.

Toevoegen aan **toelichting** (p. 69)

Artikel 8.2.3 Afwijking (Plussenbeleid)

Zodra een gemeente overgaat tot integrale dan wel partiële herziening van een bestemmingsplan buitengebied is het Plussenbeleid dus van toepassing. Dit moet ingevolge artikel 8.2.3 over uiterlijk tien jaar zijn, maar dit zal veelal al eerder zijn. De meeste gemeenten hebben namelijk al sinds een tot vijf jaar een nieuw plan en de Wet ruimtelijke ordening schrijft herziening binnen tien jaar voor.

Daarnaast is de notie zeer belangrijk dat het Plussenbeleid direct geldt bij iedere uitbreiding van een bouwperceel waarvoor een partiële planherziening nodig is. Dat gaat dus om uitbreidingen die niet binnen een vigerend bestemmingsplan buitengebied mogelijk zijn. Dit worden ook wel 'postzegelplannen' genoemd. Het Plussenbeleid zal daardoor voor veel uitbreidingen direct al van toepassing zijn.

Gemeenten in Gelderland beschikken overwegend over actuele bestemmingsplannen. De gemeenten in FoodValley, waar de verwachte schaalvergroting in de niet- grondgebonden intensieve veehouderij het meest zal plaatsvinden, beschikken over actuele bestemmingsplannen. Daarin zijn de daar aanwezige bedrijven door een bouwperceel begrensd en zijn grenzen en voorwaarden gesteld aan eventuele groei. Dat geldt ook voor veel gemeenten in de andere regio's zoals de Achterhoek.

De eventuele uitbreidingen van bedrijven worden mogelijk gemaakt met afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden die zijn gebonden aan een maximum van bijvoorbeeld 1 tot ten hoogste 1,5 hectare, of 30% van de omvang in 2005 (in voormalig reconstructie-verwevingsgebied in FoodValley). Deze begrensde groei is voor actuele bestemmingsplannen grondig beoordeeld in de bijbehorende m.e.r.-rapportages. Die uitbreiding van een bedrijf kan dan alleen plaatsvinden wanneer voldaan is aan in het bestemmingsplan omschreven zorgvuldigheidseisen, die dichtbij het door de provincie voorgestane Plussenbeleid komen. Denk dan aan voorwaarden zoals een zorgvuldige landschappelijke inpassing, geen significante aantasting van ecologische waarden, geen onevenredige aantasting van de milieusituatie, aantoonbare noodzaak in het kader van een doelmatige en/of duurzame bedrijfsvoering en saldering van groeiruimte met krimp elders.

Nu gemeenten in actuele bestemmingsplannen al stappen hebben gezet die leiden tot verduurzaming van de intensieve veehouderij en begrenzing van de groei, wil de provincie gemeenten een redelijke termijn geven om hun bestemmingsplannen in overeenstemming te brengen met het Plussenbeleid. Daarom is aangesloten bij de in de Wet ruimtelijke ordening gegeven termijn van tien jaar, waarbinnen een bestemmingsplan in ieder geval geactualiseerd dient te zijn. Dit geeft gemeenten voldoende ruimte om op een moment dat actualisatie aan de orde is het bestemmingsplan aan te passen zonder dat dit op korte termijn extra arbeidscapaciteit kost.

Het bovenstaande geldt ook voor bestemmingsplannen die op dit moment in procedure zijn en waarvoor voor de inwerkingtreding van deze verordening een ontwerp ter inzage is gelegd. Ook in deze bestemmingsplannen zijn onder meer via de lijn van de milieueffectrapportage al stappen gezet voor verduurzaming van de intensieve veehouderij, zodat het verantwoord is om deze plannen aan een actualisatietermijn van maximaal 10 jaar te verbinden of zoveel eerder als een integrale dan wel partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied aan de orde is.

Deze coulançe-regeling geldt niet voor bestemmingsplannen die ouder zijn dan 10 jaar en waarbij op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog geen ontwerp van een nieuw bestemmingsplan ter inzage is gelegd. Bij de totstandkoming van deze bestemmingsplannen zijn doorgaans onvoldoende stappen gezet op weg naar verduurzaming van de niet-grondgebonden (intensieve) veehouderij zoals het Plussenbeleid die nu voorstaat. Deze bestemmingsplannen dienen dan ook binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming te worden gebracht met het Plussenbeleid.